

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 425/2017-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Mišíkovou, Laurinská 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom generálneho prokurátora Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. XVI/2 Pz 41/16/1000 a jeho prípisom z 18. mája 2016 a postupom prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. VII/1 Gv 11/15/1000 a jeho uznesením z 27. januára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie

svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) vo veci vedenej pod sp. zn. XVI/2 Pz 41/16/1000 a jeho prípisom z 18. mája 2016 a postupom prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry“) vo veci vedenej pod sp. zn. VII/1 Gv 11/15/1000 a jeho uznesením z 27. januára 2016.

Zo sťažnosti vyplýva, že prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry uznesením č. k. VII/1 Gv 11/15/1000-43 z 27. januára 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry“) podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej jednotky finančnej polície, expozitúry Východ (ďalej len „vyšetrovateľ“) sp. zn. PPZ-393/NKA-FP-VY-2015 z 30. novembra 2015 (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“), ktorým bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľovi vznesené obvinenie pre skutok právne kvalifikovaný v bode A. ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a pre skutok právne kvalifikovaný v bode B. ako zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 4 Trestného zákona.

Sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podaním sp. zn. AK 6 T/2016Mi z 15. apríla 2016 (ďalej len „návrh z 15. apríla 2016“) Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej aj „generálna prokuratúra“) doručeným 18. apríla 2016 podal návrh na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku.

Generálny prokurátor prípisom č. k. XVI/2 Pz 41/16/1000-4 z 18. mája 2016 (ďalej len „prípis z 18. mája 2016“), ktorý bol sťažovateľovej právnej zástupkyne doručený 30. mája 2016, nevyhovel návrhu sťažovateľa z 15. apríla 2016, ktorým žiadal, aby bolo vyslovené, že *„právoplatným uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry sp. zn. VII/1 Gv 11/15/1000-43 zo dňa 27. 01. 2016 a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol*

porušený zákon v neprospech obvineného“, a zároveň aby bolo zrušené toto uznesenie „*podľa § 363 ods. 2 Trestného poriadku pri súčasnom zrušení uznesenia vyšetrovateľa sp. zn. PPZ-393/NKA-FP-VY-2015 z 30. 11. 2015*“.

Sťažovateľ uvádza, že sťažnosťou napáda „*postup a upovedomenie Generálnej prokuratúry sp. zn. XVI/2 Pz 41/16/1000-4 z 18. 05. 2016... ktorým oznámila, že nevyhovela môjmu návrhu z 15. 4. 2016, lebo nezistila dôvody na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku, t. j. na zrušenie právoplatného uznesenia prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry sp. zn. VII/1 Gv 111/15/1000-43 zo dňa 27. 01. 2016, ktorým zamietol moju sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ z 30. 11. 2015, sp. zn. ČVS: PPZ-393/NKA-FP-VY-2015, ktorým mi vzniesol obvinenie*“.

Podľa názoru sťažovateľa generálna prokuratúra vo veci vedenej pod sp. zn. XVI/2 Pz 41/16/1000, rovnako ako prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry pri rozhodovaní o jeho sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia sa vôbec nevysporiadali s jeho zásadnými a podstatnými námietkami a argumentmi, ktoré uviedol prostredníctvom svojej obhajkyne v oboch podaniach (v sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia a v návrhu z 15. apríla 2016, pozn.) a ktorými namietal zákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia a zákonnosť právoplatného rozhodnutia prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť. Sťažovateľ uvádza, že „*zásadne som namietal, že konanie, ktoré predchádzalo vydaniu uznesenia o vznesení obvinenia vykazuje známky nezákonnosti, nakoľko došlo k porušeniu môjho práva na obhajobu...*“, čo odôvodňuje takto:

Vyšetrovateľ začal trestné stíhanie uznesením ČVS: PPZ-393/NKA-FP-VZ-2015 zo 17. júna 2015 pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 4 Trestného zákona, pričom ako uvádza, z popisu skutku v tomto uznesení je zrejmé, ktoré osoby ho mali spáchať, a nesporne z neho vyplýva, že išlo „o [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]“. Vyšetrovateľ v predmetnej trestnej veci

už 21. mája 2015 po tom, čo mu operatívny pracovník predložil podnet na trestné stíhanie uvedených osôb pod sp. zn. PPZ-NKA-JFP4-143-012/2015 s popisom skutku, ktorý mali spáchať, mal podľa sťažovateľa bez akýchkoľvek pochybností konkretizované osoby, ktoré mali skutok spáchať, napriek tomu vydal uznesenie o začatí trestného stíhania „vo veci“ v rozpore so zákonom, keďže súčasne nevydal aj uznesenie o vznesení obvinenia, a teda sťažovateľa ako podozrivú osobu spolu s ďalšími podozrivými vypočul v procesnom postavení svedkov.

Sťažovateľ zastáva názor, že podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku bol vyšetrovateľ za takejto situácie povinný bez meškania vydať aj uznesenie o vznesení obvinenia tak jemu, ako aj ďalším osobám, ktoré mali spáchať predmetnú trestnú činnosť. *«Povinnosťou vydať uznesenie „bez meškania“ a ihneď ho doručiť obvinenému sa sleduje to, aby osobe podozrivej zo spáchania trestného činu bolo po vznesení obvinenia v plnej miere umožnené uplatňovať jej právo na obhajobu. Ak tak vyšetrovateľ nekonal a vykonával ďalšie dôkazy, týmto postupom (v rozpore s ustanovením § 206 ods. 1 Trestného poriadku), odňal mi právo na obhajobu tým, že som sa nemal možnosť týchto procesných úkonov zúčastniť buď osobne alebo prostredníctvom mojej obhajkyne a teda nemal som možnosť uplatniť právo obvineného položiť svedkovi otázku, konfrontovať sa s jeho tvrdeniami a teda uplatňovať právo na riadnu obhajobu.»* Uvedené má podľa sťažovateľa za následok, že *„akékoľvek dôkazy, vrátane všetkých výpovedí svedkov, ktoré boli získané ohľadne skutkov A) a B) v čase od začatia trestného stíhania vo veci po vznesenie obvinenia, sú v ďalšom konaní procesné nepoužiteľné z dôvodu porušenia práva na obhajobu. Takýto stav zakladá nezákonnosť celého doposiaľ vykonaného prípravného konania, nielen označeného uznesenia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia ale aj uznesenia prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry sp. zn. VII/1 Gv 11/15/1000-43 z 27. 01. 2016, ktorým zamietol moju sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia.“*

Sťažovateľ uvádza, že v sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia uplatnil podstatné námietky ako porušenie práva na obhajobu z už uvedeného dôvodu a nezákonnosť, a nepoužiteľnosť dôkazov vykonaných v čase od začatia trestného stíhania po vznesenie obvinenia (výsluchy svedkov), ktorými vyšetrovateľ odôvodnil uznesenie

o vznesení obvinenia. Napriek tomu mu podľa jeho názoru prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry nedal vo svojom uznesení, ktorým zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, žiadnu odpoveď na tieto jeho námietky. V nadväznosti na to zároveň poukazuje aj na vyjadrenie generálneho prokurátora v jeho prípise z 18. mája 2016, v ktorom uviedol: *„Váš návrh je možné považovať za dôvodný v časti, v ktorej ste namietali, že prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry v odôvodnení uznesenia sp. zn. VII/1 Gv 111/15/1000-43 z 27. 1. 2016 sa v dostatočnej miere nezaoberal všetkými skutočnosťami, ktoré ste uviedli v odôvodnení sťažnosti v mene obv. [REDAKOVANÉ] z 23. 12. 2015. Tento nedostatok nie je takým porušením zákona (ustanovenia § 176 ods. 2 Trestného poriadku), ktorý by odôvodňoval postup generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku.“* S týmto konštatovaním však sťažovateľ nemôže súhlasiť, pričom zdôrazňuje, že v súlade s ustálenou judikatúrou je neprípustné viesť trestné stíhanie len „vo veci“ pri splnení podmienok podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku, teda *„so zjavným jednoznačne špecifikovaným a nezameniteľne známym páchatelom (navyše s uvedením celého mena páchatela priamo v skutkovej vete uznesenia o začatí trestného stíhania) bez toho, aby okamžite nasledovalo aj vznesenie obvinenia tejto osobe“*.

Tento nezákonný postup vyšetrovateľa má podľa sťažovateľa za následok, že *„všetky dôkazy, t. j. výsluchy svedkov (neskôr v tej istej trestnej veci obvinených osôb), na ktoré sa vyšetrovateľ odvoláva v odôvodnení uznesenia o vznesení obvinenia, v čase od začatia trestného stíhania dňa 17. 06. 2015 a pred vznesením obvinenia dňa 30. 11. 2015, sú nezákonné, lebo boli vykonané v rozpore s Trestným poriadkom, pričom nezákonné dôkazy sa v spise nesmú ani nachádzať, lebo by mohli neprocesným spôsobom cieleným smerom ovplyvňovať orgány činné v trestnom konaní, vrátane súdu“*. Na takéto nezákonné dôkazy sa podľa sťažovateľa odvoláva aj prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry v odôvodnení uznesenia o zamietnutí jeho sťažnosti (pozri s. 11 a 12 uznesenia z 27. januára 2016, pozn.). V tomto smere sťažovateľ poukazuje *«na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR k trestnému stíhaniu „vo veci“, ale predovšetkým na Rozhodnutie č. 19. uverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 2/2016 – Stanoviská a rozhodnutia vo veciach*

trestných», ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tz 9/2006 z 1. júla 2006.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že výpoveď osoby v procesnom postavení svedka, ktorá je v rovnakom konaní zároveň v procesnom postavení obvineného, je nepoužiteľná, nemôže byť súčasťou vyšetrovacieho spisu a nemožno na ňu prihliadať. Pretože uznesením vyšetrovateľa bolo vznesené obvinenie aj [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], ich výpovede v tomto konaní v procesnom postavení svedka sú procesne nepoužiteľné. Napriek tomu, že to sťažovateľ namietal tak vo svojej sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ako aj v návrhu z 15. apríla 2016 adresovanom generálnej prokuratúre, prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry a ani generálny prokurátor sa s týmito jeho námietkami žiadnym spôsobom nevysporiadali.

Ďalšou podstatnou námietkou, ktorú sťažovateľ uviedol v návrhu z 15. apríla 2016, ako aj v sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, bolo, že *„vznesenie obvinenia nie je odôvodnené ani všeobecným poukazaním na listinné dôkazy, predovšetkým protokolov a zápisníc v konaní na mieste príslušných úradoch Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, na ktoré sa odvoláva vyšetrovateľ i prokurátor v odôvodneniach svojich rozhodnutí“*.

V rámci tejto námietky sťažovateľ argumentoval takto: *„Nezodpovedá skutočnosti, že spoločnosť [REDACTED] deklarovala vlastnú daňovú povinnosť a uplatňovala si neoprávnené nárok na odpočítanie DPH. Spoločnosť [REDACTED] postupovala tak ako vo všetkých iných prípadoch plne s odbornou starostlivosťou a v súlade so všetkými právnymi predpismi a účtovnými zásadami. Súčasne odmietam, že posudzované zmluvné vzťahy boli uzatvorené za účelom získania daňovej výhody a bez zjavného ekonomického účelu. K tomuto môjmu tvrdeniu argumentačne uvádzam, že správca dane vykonal v spoločnosti [REDACTED] daňové kontroly na DPH za zdaňovacie obdobia september až december 2008 a január až marec 2009. Výsledky zistení z daňových kontrol za zdaňovacie obdobia september až december 2008, správca dane spoločne zhrnul*

do Protokolu č. 9710401/5/5118064/2013/Gala zo dňa 14. 11. 2013 a za zdaňovacie obdobia január až marec 2009 do Protokolu č. 9710401/5/5131234/2013/Dzu zo dňa 15. 11. 2013. Z uznesenia o vznesení obvinenia vyplýva, že z týchto protokolov mala vyplývať skutočnosť, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] neoprávnene deklarovala dodanie tovaru s hlavným cieľom získať daňovú výhodu, t. j. zníženie daňového zaťaženia. Predmetné daňové kontroly teda považuje vyšetrovateľ za dôkaz, z ktorého vyplýva umelý charakter transakcií a personálne prepojenie zúčastnených osôb.

Oba predmetné protokoly boli napadnuté opravným prostriedkom, nakoľko nebolo možné stotožniť sa s jeho závermi a to s poukazom na už ustálenú judikatúru Súdneho dvora EÚ (napr. aj rozsudok C-80/11 a C-142/11 Mahagében Kft a Péter Dávid z 21. 06. 2012), z ktorej vyplýva nielen právo daňových orgánov zamietnuť odpočítanie dane, ale aj povinnosť daňových orgánov nepriznanie práva objektívne preukázať. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že nie je v súlade s režimom práva na odpočet dane, potrestanie prostredníctvom zamietnutia tohto práva platiteľa dane, ktorý nevedel alebo nemohol vedieť, že dotknuté plnenie bolo súčasťou podvodu spáchaného dodávajúcim alebo že iné plnenie tvoriace súčasť dodávateľského reťazca, ktoré predchádza alebo nasleduje po plnení platiteľa dane, bolo poznačené podvodom vo vzťahu k DPH (bod 47). Založením systému zodpovednosti bez zavinenia sa totiž prekračuje rozsah nevyhnutný na ochranu práv verejných financií (bod 48). Podľa rozsudkov Súdneho dvora EÚ C-439/04 Kittel, C-354/03 Optigen Ltd a aj iné rozsudky umožňujú platiteľom, ktorí sa bez vlastnej viny stanú súčasťou podvodného daňového reťazca, aby neboli nútení niesť následky protiprávneho konania iných subjektov v prípadoch, keď svoje daňové povinnosti sami riadne splnili. Tieto judikáty je možné jednoznačne aplikovať aj na tento prípad.“

Sťažovateľ ďalej uvádza, že „námietky spoločnosti [REDAKOVANÉ] vo vzťahu k vyššie uvedeným zisteniam správcu dane, ktoré sú súčasťou Protokolu č. 9710401/5/5118064/2013/Gala zo dňa 14. 11. 2013 a za zdaňovacie obdobia január až marec 2009 sú súčasťou Protokolu č. 9710401/5/5131234/2013/Dzu zo dňa 15. 11. 2013, akceptoval Krajský súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S/3/2015 a 1 S/4/2015. Krajský súd v Prešove rozsudkami označených spisových značiek, zrušil rozhodnutia správcu dane vydané na základe vyššie uvedených Protokolov. Rozsudok sp. zn. 1 S/3/2015

bol predložený do vyšetrovacieho spisu spolu s podanou sťažnosťou proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Oba rozsudky sú vo svojom odôvodnení argumentačne takmer totožné. Rozsudok 1 S/4/2015 z 22. 12. 2015 bol predložený ako príloha k návrhu na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku generálnemu prokurátorovi.

Krajský súd v Prešove v odôvodnení označených rozsudkov uviedol, že predmetné rozhodnutia správcu dane sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, lebo správca dane neuniesol dôkazné bremeno a jednoznačne nepreukázal, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] mala vedomosť o tom, že ide o podvodné konanie a karuselovy podvod. Ustálil, že v predmetnej veci je preukázaný pôvod obchodných tovarov a jeho existencia, pričom skonštatoval, že vnútroštátna úprava DPH musí byť kompatibilná s právom Európskej únie.

Krajský súd v Prešove vo vzťahu k obom označeným protokolom, vytkol správcovi dane, že sa dostatočne a presvedčivo nevyrovnal s tvrdeniami spoločnosti [REDAKOVANÉ], s.r.o. a neuviedol aký kontrolný mechanizmus spoločnosť zanedbala ako aj to, že sa nevyrovnal s otázkou, ktorý zo subjektov v reťazci porušil neutralitu DPH tak, aby práve tento subjekt bol postihovaný za porušenie zásady neutrality DPH. Súd odmietol aj tvrdenia správcu dane o ním zistených údajov o obrate a spôsobe prepravy.“.

Sťažovateľ tiež uvádza, že vzhľadom na uvedené uplatnil v sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ako aj v návrhu z 15. apríla 2016 podstatnú námietku, že so zreteľom na označené rozsudky Krajského súdu v Prešove je potrebné konštatovať, že závery daňových kontrol vykonaných správcom dane a na nich nadväzujúce protokoly a rozhodnutia, ktoré vyšetrovateľ považoval za objektívne dôkazy a tvorili základ listinných dôkazov, na základe ktorých mu vzniesol obvinenie, stratili na aktuálnosti, sú de facto a de jure neplatné, a preto nemôžu slúžiť ako listinný dôkaz na vznesenie obvinenia.

V návrhu z 15. apríla 2016 sťažovateľ tiež namietal, že rozhodnutie prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry nemá podstatné náležitosti uvedené v § 176 ods. 2 Trestného poriadku. Namietal tiež, že samotné odôvodnenie uznesenia prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry v nadväznosti na jeho 12-stranovú podrobne odôvodnenú sťažnosť je obsiahnuté v poslednom odseku na s. 11 a 12.

So zreteľom na podrobný rozbor výpovedí svedkov a obvinených, ktorý uviedol v sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, je podľa neho neakceptovateľné, aby sa prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry v odôvodnení svojho rozhodnutia o zamietnutí jeho sťažnosti dôkazne odvolával na také výsluchy svedkov, ktoré sú v rozpore s Trestným poriadkom a nepreukazujú ani žiadne skutkové okolnosti o tom, že mal založiť štruktúrovanú skupinu osôb, ktorá konala koordinovane s cieľom získať finančnú výhodu páchaním ekonomickej, predovšetkým daňovej trestnej činnosti. Z takéhoto arbitrálneho odôvodnenia možno podľa neho logicky vyvodit' len záver, že prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry nie je oboznámený s obsahom zápisníc o výsluchu jednotlivých svedkov. Obmedzil sa len na výpočet dôkazov, nie však na ich obsah z pohľadu preukazovania dôvodnosti jeho trestného stíhania a neuviedol žiadne argumenty k jeho rozsiahlym sťažnostným dôvodom.

Sťažovateľ uvádza, že *«prokurátor uviedol ešte jednu vetu v odôvodnení napadnutého uznesenia vo vzťahu k mojim sťažnostným dôvodom, citujem: „Pokiaľ ide o špecifické sťažnostné dôvody prezentované jednotlivými obvinenými, je potrebné vo vzťahu k obvinenému [REDAKOVANÉ] uviesť, že sa nemožno stotožniť s jeho tvrdením, že vyšetrovateľ vydal uznesenie na základe podkladov, ktoré boli zrušené. Súdom totiž boli zrušené rozhodnutia o vyrubení dane, nie protokoly o výsledkoch daňových kontrol.“*

Toto tvrdenie som označil za iracionálnu myšlienkovú konštrukciu prokurátora, lebo rozhodnutia o vyrubení dane priamo nadväzujú na už viackrát v tomto návrhu označené protokoly o výsledkoch daňových kontrol, ktorých závery boli dôvodom na vydanie tých rozhodnutí, ktoré Krajský súd v Prešove v konaní pod sp. zn. 1 S/3/2015 a 1 S/4/5015 právoplatne zrušil s konštatovaním, že rozhodnutia správcu dane sú nepreskúmatel'né pre nedostatok dôvodov a to pre to, že správca dane neunesol dôkazné bremeno a jednoznačne nepreukázal, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] mala vedomosť o tom, že ide o podvodné konanie a karuselový obchod. V týchto súdnych konaniach boli spochybnené aj závery správcu dane ohľadne ďalších skutkových okolností, ktoré sú v potrebnom rozsahu uvedené aj v predchádzajúcej časti tohto návrhu. Z tohto odôvodnenia logicky možno vyvodit' záver, že prokurátor sa neoboznámil s vyššie označeným a

predloženým rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. I S/3/2015, hoci som ho spolu so sťažnosťou proti uzneseniu o vznesení obvinenia zaslal vyšetrovateľovi a teda musí tvoriť obsah vyšetrovacieho spisu.».

Podľa jeho názoru uznesenie prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry trpí závažnými vadami, pretože jeho odôvodnenie nerešpektuje náležitosti rozhodnutia vyžadované § 176 ods. 2 Trestného poriadku. V jeho odôvodnení podľa sťažovateľa *„absentuje konštatovanie akéhokoľvek racionálneho základu (dôvodu), na základe ktorého prokurátor zamietol moju sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, nie sú uvedené žiadne úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení zákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia, vykonaných dôkazov, absentujú aj právne úvahy, na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry nedal na moje sťažnostné dôvody v uznesení o zamietnutí mojej sťažnosti žiadnu právne relevantnú odpoveď, odôvodnenie napadnutého uznesenia prokurátora je arbitrárne, nepreskúmateľné a vykazuje znaky úplného formalizmu.“*.

Generálna prokuratúra v prípise z 18. mája 2016, ktorým nevyhovela návrhu sťažovateľa na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku, mu tiež nedala žiadnu odpoveď na viacero ním *„uplatnených podstatných námietok ako trestne stíhanej osoby proti uzneseniu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry sp. zn. VII/I Gv 111/15/1000-43 z 27. 01. 2016“*, ako je porušenie práva na obhajobu, nezákonnosť a nepoužiteľnosť dôkazov vykonaných v čase od začatia trestného stíhania po vznesenie obvinenia (výsluchy svedkov, neskôr obvinených, nepoužiteľnosť listinných dôkazov), ktorými vyšetrovateľ odôvodnil uznesenie o vznesení obvinenia, porušenie § 176 ods. 2 Trestného poriadku, arbitrárnosť napadnutého uznesenia prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry o zamietnutí jeho sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia.

Sťažovateľ preto zastáva názor, že prípis generálnej prokuratúry z 18. mája 2016, ako aj uznesenie prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry nie sú riadne odôvodnené, *„lebo nedávajú jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkové relevantné otázky, ktoré sú obsiahnuté v mojej sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia a v návrhu*

na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku, čím došlo k porušeniu môjho základného práva ako obvineného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (Nález IV. ÚS 341/2012) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru a v konaní, ktoré im predchádzalo k porušeniu práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd jeho sťažnosť prijal na ďalšie konanie a následne vydal tento nález:

„Postupom a upovedomením generálneho prokurátora SR zo dňa 18. 05. 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. XVI/2 Pz 41/16/1000-4 a uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR sp. zn. VII/1 Gv 111/15/1000-43 z 27. 01. 2016 a konaním, ktoré predchádzalo ich vydaniu, boli

1. porušené základné práva [REDAKOVANÉ]

- na súdnu a inú právnu ochranu, práva na spravodlivý proces - podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru a práva na obhajobu čl. 50 ods. 3 ústavy.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR sp. zn. VII/1 Gv 111/15/1000-43 z 27. 01. 2016 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 671,18 (šesťsto sedemdesiatjeden Eur a osemnásť centov), ktorú je povinná Generálna prokuratúra SR uhradiť na účet jeho advokátky JUDr. Evy Mišíkovej do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry v napadnutom konaní a jeho uznesením z 27. januára 2016 a postupom generálneho prokurátora v napadnutom konaní a jeho prípisom z 18. mája 2016. Porušenie označených práv sťažovateľ odôvodňuje predovšetkým tým, že prípis generálnej prokuratúry z 18. mája 2016, ako aj uznesenie prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry z 27. januára 2016 nie sú riadne odôvodnené, pretože mu nedávajú jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkové relevantné otázky, ktoré predostrel vo svojej sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ako aj v návrhu na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku.

1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry v napadnutom konaní a jeho uznesením z 27. januára 2016

Ústavný súd vo vzťahu k tejto časti sťažnosti sťažovateľa v súlade so svojou ustálenou judikatúrou zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach

podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Podstata a účel princípu subsidiarity vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013). Z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možno vyvodit' ústavný príkaz pre každú osobu, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, v zmysle ktorého musí rešpektovať postupnosť ústavnej ochrany, a preto pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 128/04).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred inými orgánmi verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ vo vzťahu k postupu prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry v napadnutom konaní a jeho uzneseníu z 27. januára 2016 podal návrh na zrušenie právoplatného uznesenia prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry v napadnutom konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, o ktorom následne rozhodol generálny prokurátor prípisom z 18. mája 2016. Preto právomoc generálneho prokurátora na preskúmanie postupu a napadnutého uznesenia prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry v tejto časti vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti ústavným súdom.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde túto časť sťažnosti z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom generálneho prokurátora v napadnutom konaní a jeho prípisom z 18. mája 2016

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ vo vzťahu k postupu generálneho prokurátora v napadnutej veci a jeho prípisu z 18. mája 2016 namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo odôvodňuje tým, že generálny prokurátor sa vo svojom prípise z 18. mája 2016 vôbec nevysporiadal s jeho zásadnými a podstatnými námietkami a argumentmi, ktoré uviedol prostredníctvom svojej obhajkyne tak v sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ako aj v návrhu z 15. apríla 2016 a ktorými namietal zákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia a zákonnosť právoplatného rozhodnutia prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť. Preto tento prípis generálneho prokurátora považuje za nedostatočne odôvodnený až arbitrárny.

Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že tento článok sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom (III. ÚS 206/06,

III. ÚS 2/09, II. ÚS 494/2014), preto je sťažnosť sťažovateľa v tejto časti zjavne neopodstatnená.

Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, z obsahu sťažnosti vyplýva, že argumentácia týkajúca sa porušenia označeného práva smeruje predovšetkým k postupu vyšetrovateľa a jeho uzneseniu o vznesení obvinenia, vzhľadom na uvedené ústavný súd považuje sťažnosť v tejto časti za zjavne neopodstatnenú, keďže sťažovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením označeného práva na jednej strane a postupom generálneho prokurátora v napadnutom konaní a jeho prípisom na strane druhej.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd posudzoval sťažnosť sťažovateľa len vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd v prvom rade poukazuje na to, že cieľom právomoci ústavného súdu ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je primárne preskúmavať a posudzovať právne názory orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd (vrátane základných práv a slobôd) fyzických osôb a právnických osôb pri výklade a uplatňovaní zákonov v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej ani preskúmať, či v konaní pred týmito orgánmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo zisteného skutkového stavu tieto orgány vyvodili. Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody

zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (m. m. III. ÚS 38/05, III. ÚS 278/06).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka na rozhodnutie v súlade s jeho skutkovým a právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní. Obsahom základného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani záruka, že rozhodnutie orgánu verejnej moci bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania.

Vychádzajúc z uvedeného, bolo úlohou ústavného súdu preskúmať, či skutkové a právne závery generálneho prokurátora, ku ktorým dospel v rámci preskúmania postupu a rozhodnutia prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry a jemu predchádzajúcemu postupu a rozhodnutiu vyšetrovateľa, neboli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a či jeho postup, ako aj záver, ku ktorému dospel, je z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný a zároveň či v dôsledku tohto postupu a rozhodnutia nedošlo k porušeniu označených práv sťažovateľa.

Z obsahu napadnutého prípisu generálneho prokurátora vyplýva, že generálny prokurátor preskúmal na vec sa vzťahujúci vyšetrovací spis Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej jednotky finančnej polície, Expozitúry Východ v Košiciach sp. zn. PPZ-393/NKA-FP-VY-2015 a dozorový spis Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/1 Gv 111/15/1000 z hľadiska sťažovateľom uplatnených skutočností, pričom konštatoval, že na vznesenie obvinenia sťažovateľovi boli splnené podmienky ustanovené v § 206 ods. 1 Trestného poriadku. Generálny prokurátor v napadnutom prípise ďalej uviedol: *„V zhode so stanoviskom prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry konštatujem, že zo zadovážených dôkazov vyplýva dostatočne odôvodnený záver, že Váš klient sa mal dopustiť trestnej činnosti, ako bola ustálená vyšetrovateľom PZ v skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia.*

V súvislosti s uvedeným treba zdôrazniť, že v súlade s platnou judikatúrou a ustálenou justičnou praxou ako aj zo samotného znenia ustanovenia § 206 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že pre vznesenie obvinenia sa nevyžaduje úplná istota, ale len

vyšší stupeň pravdepodobnosti, že sa trestného činu dopustila určitá osoba a tento predbežný skutkovo - právny záver sa až ďalším dokazovaním potvrdí alebo vyvráti.

V priebehu ďalšieho vyšetrovania budú prehodnotené a doplnené výsledky zistení Daňového úradu Prešov, pobočka Humenné, uvedené v protokoloch z daňových kontrol a budú vykonávané ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu tak, ako to ukladá ustanovenie § 2 ods. 10 Trestného poriadku.

Až po vykonaní a vyhodnotení všetkých relevantných dôkazov v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku bude možné v predmetnej trestnej veci rozhodnúť v súlade so zákonom.

Váš návrh je možné považovať za dôvodný v časti, v ktorej ste namietali, že prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry v odôvodnení uznesenia sp. zn. VII/1 Gv 111/15/1000-43 z 27. 1. 2016 sa v dostatočnej miere nezaoberal všetkými skutočnosťami, ktoré ste uviedli v odôvodnení sťažnosti v mene obv... z 23. 12. 2015.

Tento nedostatok nie je takým porušením zákona (ustanovenia § 176 ods. 2 Trestného poriadku), ktorý by odôvodňoval postup generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku.

Vzhľadom na to, že som nezistil porušenie zákona odôvodňujúce zrušenie uznesenia vyšetrovateľa PZ z 30. 11. 2015, sp. zn. ČVS: PPZ-393/NKA-FP-VY-2015 a nadväzujúceho uznesenia prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry z 27.1.2016, sp. zn. VII/1 Gv 111/15/1000-43 v časti týkajúcej sa obv..., podľa § 365 ods. 1 Trestného poriadku Vás upovedomujem o tom, že som nevyhovел Vášmu návrhu z 15. 4. 2016. “

Ako z už uvedeného vyplýva, generálny prokurátor preskúmal príslušné spisové materiály, ktoré vo veci zadovážili orgány činné v trestnom konaní, týkajúce sa sťažovateľa a následne po posúdení obsahu námietok sťažovateľa, v súlade aj s názorom prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry (síce všeobecne) skonštatoval, že na vznesenie obvinenia sťažovateľovi boli splnené zákonné podmienky. Podľa generálneho prokurátora zo zadovážených dôkazov vyplýva dostatočne odôvodnený záver, že sťažovateľ sa mal dopustiť predmetnej trestnej činnosti, ako bola ustálená vyšetrovateľom v skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia. Zároveň zdôraznil, že pre vznesenie obvinenia sa nevyžaduje úplná istota, ale len vyšší stupeň pravdepodobnosti, že sa trestného činu

dopustila určitá osoba a tento predbežný skutkovo-právny záver sa až ďalším dokazovaním buď potvrdí, alebo vyvráti. Generálny prokurátor sa tiež vyjadril aj k výsledkom zistení Daňového úradu Prešov, pobočky Humenné, uvedených v protokoloch z daňových kontrol, pričom uviedol, že tieto budú prehodnotené a doplnené v priebehu ďalšieho vyšetrovania.

Námietku sťažovateľa týkajúcu sa toho, že prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry sa v odôvodnení svojho uznesenia z 27. januára 2016 v dostatočnej miere nezaoberal všetkými skutočnosťami, na ktoré sťažovateľ poukazoval vo svojej sťažnosti, generálny prokurátor považoval za dôvodnú, no zároveň zdôraznil, že tento nedostatok nie je takým porušením zákona (§ 176 ods. 2 Trestného poriadku), ktorý by odôvodňoval jeho postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku.

Vychádzajúc z uvedeného, možno konštatovať, že napadnutý prípis generálneho prokurátora je odôvodnený síce všeobecnejšie, no s prihliadnutím na to, že sťažovateľ namieta porušenie jeho označených práv v počiatočnom štádiu trestného stíhania, nemožno názory v ňom obsiahnuté považovať za zjavne neodôvodnené či arbitrárne. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnymi názormi generálneho prokurátora nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonných predpisov generálnou prokuratúrou (generálnym prokurátorom, pozn.) by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tieto natoľko odchýlili od znenia príslušných zákonných ustanovení, že by sa tým zásadne poprel ich účel a význam. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že postup generálneho prokurátora v napadnutom konaní a jeho prípis z 18. mája 2016 sú ústavne udržateľné.

Ústavný súd navyše uvádza, že pokiaľ ide o námietku sťažovateľa týkajúcu sa toho, že vyšetrovateľ napriek tomu, že mal bez akýchkoľvek pochybností konkretizované osoby, ktoré mali skutok spáchať (vrátane sťažovateľa, pozn.), týmto nevzniesol obvinenie, ale najskôr len postupoval podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku, teda začal trestné stíhanie „vo veci“, ústavný súd poznamenáva, že vznesenie obvinenia je dôležitým procesným úkonom, pretože týmto úkonom sa proti určitej osobe začína trestné stíhanie za konkrétny

skutok, ktorý je trestným činom, a súčasne sa určuje aj jej procesné postavenie v trestnom konaní ako obvineného. Až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor na dokazovanie v prípravnom konaní, v dôsledku čoho sa práve dokazovaním postupne „odkrýva“ (t. j. buď potvrdzuje, alebo vyvracia) dôvodnosť vzneseného obvinenia. Pre vznesenie obvinenia je ale potrebné, aby sa odôvodnil záver, že trestný čin spáchala určitá osoba. Dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu predpokladá existenciu faktov alebo informácií, ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili urobiť úsudok o tom, že konkrétna osoba mohla spáchať trestný čin, pričom jeho dôvodnosť závisí vždy od okolností každého konkrétneho prípadu (Fox, Cambell a Hartley c. Veľká Británia z 30. 8. 1990). Každý konkrétny prípad je determinovaný určitými skutkovými okolnosťami veci, a preto nemožno očakávať, že orgán činný v trestnom konaní bude automaticky postupovať tak, ako to naznačuje sťažovateľ. Z uznesenia o vznesení obvinenia vyplýva, že vyšetrovateľ po začatí trestného stíhania „vo veci“, ktorému predchádzalo posúdenie a preskúmanie v uznesení uvedených listinných podkladov, aby si dostatočne preveril skutkový stav veci, pristúpil k výsluchom jednotlivých svedkov a až následne mohol dospieť k odôvodnenému záveru, že tieto trestné činy spáchala určitá osoba, a o vznesení obvinenia konkrétnej/ým osobe/ám. S uvedeným postupom vyslovil súhlas aj prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry, keď v uznesení z 27. januára 2016 uviedol: *„Pokiaľ ide o dôvodnosť začatia trestného stíhania je potrebné vychádzať z ustanovenia § 206 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý vymedzuje zákonné podmienky na vznesenie obvinenia...*

Predpokladom postupu podľa uvedeného ustanovenia je teda existencia skutočností nasvedčujúcich záveru, že bol spáchaný konkrétny trestný čin, ktoré zároveň aj odôvodňujú záver, že tento trestný čin spáchala určitá osoba.

V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia však nie je vyžadovaný taký stupeň preukázania skutočností významných pre posúdenie veci, ako je tomu napríklad pri podaní obžaloby alebo pri rozhodovaní súdu vo veci samej.

Pri vznesení obvinenia k záveru o spáchaní trestného činu stačí vyšší stupeň pravdepodobnosti, ktorý ale musí byť konkrétne zistenými skutočnosťami náležite odôvodnený.

Pri hodnotení skutočností odôvodňujúcich vznesenie obvinenia je však potrebné vychádzať zo zásady voľného hodnotenia dôkazov upravenej v § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

V posudzovanom prípade došlo k vzneseniu obvinenia pre skutok v bode A) kvalifikovaný ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a skutok v bode B) kvalifikovaný ako zločin skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona...

Vo všeobecnosti je potrebné konštatovať, že zistené skutočnosti v posudzovanom prípade dostatočným spôsobom odôvodňujú podozrenie, že došlo k spáchaniu trestného činu, ako aj to, že sa tohto činu dopustila určitá osoba...“

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že bolo porušené jeho právo na obhajobu, pretože bol ako podozrivá osoba spolu s ďalšími podozrivými vypočutý v procesnom postavení svedka, ústavný súd uvádza, že inštitút osoby podozrivej zo spáchania trestného činu a jej vypočúvanie v tomto procesnom postavení Trestný poriadok „pozná“ len v súvislosti s postupom podľa § 85 a nasl. Trestného poriadku, vzhľadom na uvedené je teda táto námietka sťažovateľa neopodstatnená.

Obdobne ako neopodstatnenú hodnotí ústavný súd aj námietku sťažovateľa týkajúcu sa nezákonnosti vykonaných dôkazov v čase pred vznesením obvinenia voči jeho osobe, pretože po vznesení obvinenia sa sťažovateľ vypočúva už v inom procesnom postavení (obdobne aj ostatní spoluobvinení), má právo uplatniť práva, ktoré nemohol uplatniť v procesnom postavení svedka a výpovede ostatných svedkov vypočutých pred vznesením obvinenia je potrebné zopakovať, pričom sťažovateľ, resp. aj jeho obhajca má právo byť prítomný pri takomto výsluchu. Okrem toho, dôkazy zadovážené vo veci pred vznesením obvinenia by nemali byť súčasťou ani originálu vyšetrovacieho spisu zasielaného spolu s návrhom na konečné opatrenie vecne a mieste príslušnej prokuratúry.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu je sťažnosť zjavne neopodstatnená,

ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, patrí aj absencia ústavnoprávneho rozmeru namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu.

Ústavný súd zároveň poukazuje aj na skutočnosť, že sťažovateľ sa v danom prípade domáha, aby ústavný súd na základe ním namietaných pochybení orgánov činných v trestnom konaní už v počiatočnom štádiu trestného stíhania vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených. V prebiehajúcom trestnom konaní, resp. v konaní, ktoré bolo iba začaté, možno i prípadné protiústavné procesné pochybenia napraviť v rámci celého konania obvyklým a zákonom predvídateľným spôsobom, a to predovšetkým samotnými všeobecnými súdmi. Ingerenciu ústavného súdu do rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní je preto v prípravnom trestnom konaní potrebné považovať, azda s výnimkou úplne mimoriadnej situácie, za neprípustnú. Spravidla teda až po právoplatnom skončení trestného konania možno na ústavnom súde namietat také pochybenia verejnej moci, ktoré neboli odstránené v jeho dovedajšom priebehu a ktoré mohli vo svojich dôsledkoch spôsobiť porušenie práv a slobôd (m. m. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07).

Aplikujúc princíp subsidiarity na trestné konanie, ústavný súd tiež zdôrazňuje, že trestné konanie je od svojho začiatku až po koniec procesom, v rámci ktorého sa pri vykonávaní jednotlivých úkonov môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ako aj v predmetnej veci konajúcich všeobecných súdov naprávať, resp. korigovať jednotlivé pochybenia, ku ktorým došlo v predchádzajúcich štádiách trestného konania.

Platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľovi aj v ďalšom štádiu trestného konania (po podaní obžaloby) ako obžalovanému v rámci uplatnenia práva na obhajobu právne účinným spôsobom namietat' porušenie svojich základných práv a slobôd, ku ktorým malo podľa jeho názoru dôjsť v dôsledku protiprávneho postupu vyšetrovateľa Policajného zboru a prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, ako aj generálneho prokurátora v predmetnej trestnej veci. Tak ako súd prvého stupňa, ktorý bude (je) oprávnený konať a rozhodovať v trestnej veci sťažovateľa, aj odvolací súd v prípade podania odvolania v predmetnej trestnej veci sú súdmi s plnou jurisdikciou, v ktorých právomoci je posúdenie všetkých relevantných skutkových aj právnych okolností prípadu vrátane zákonnosti a ústavnosti postupu orgánov prípravného konania v trestnej veci sťažovateľa v štádiu trestného stíhania predchádzajúcemu podaniu obžaloby (obdobne napr. III. ÚS 75/05, III. ÚS 109/05 alebo II. ÚS 294/06). Uvedené skutočnosti zakladajú aj dôvod na odmietnutie sťažnosti ako neprípustnej.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, ale aj z dôvodu jej neprípustnosti.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa obsiahnutými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2017